

ВІДГУК

офіційного опонента на дисертаційну роботу

Яновицького Євгена Леонідовича

**на тему: «МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ АРХІТЕКТУРНО-ПЛАНУВАЛЬНОЇ
ОРГАНІЗАЦІЇ ОРЕНДНОГО ЖИТЛА В УКРАЇНІ»,**

**поданої на здобуття наукового ступеня кандидата архітектури
за спеціальністю 18.00.02 – Архітектура будівель та споруд**

Актуальною проблемою в даний час є дефіцит в доступному житловому забезпеченні. Війна зруйнувала житло в багатьох містах та селищах України. В результаті чого виникла велика за кількістю категорія людей – тимчасово переміщені особи (ВПО). Людям, які втрачають своє житло в результаті обстрілів вкрай необхідно швидко відновити або збудувати нові будинки та квартири в більш безпечних місцях.

Проблема забезпеченості житлом є однією з актуальніших та соціально-значущих сьогодення. Дане дисертаційне дослідження ґрунтується на впровадженні ринку орендного житла, що надасть можливість частково вирішити дану проблему. Тому виникає необхідність визначення поняття «орендне житло» та розробки нормативних документів, що регулюють проєктування та будівництво такого виду житла. Саме для вирішення такої задачі потрібно проведення даного дисертаційного дослідження. Таким чином виникає необхідність у визначенні типологічних відмінностей та внесення змін до існуючої нормативної бази. Отже дисертація Яновицького Є. Л. відповідає загальнодержавним інтересам, направленим на вирішення гострої потреби у соціальному житлі з необхідним рівнем якості життя.

Крім іншого, якісне та безпечне житло надасть людині психологічну впевненість та зможе вплинути на різні фактори на національному рівні, в тому числі і на демографічну ситуацію, яка зазнала негативного впливу під час війни.

Відповідно до актуалізованої проблематики автор формулює головну **мету дослідження** – розроблення методичних основ архітектурно-планувальної організації при будівництві орендного житла в Україні, як нової типологічної одиниці житлової політики.

Згідно з заявленою метою сформульовано сім дослідницьких завдань, що послідовно розкриваються у подальшому в роботі, об'єкт - орендні житлові будинки в Україні для тимчасового проживання та предмет дослідження - особливості архітектурно-планувальної організації орендного житла в Україні сформульовані логічно та зрозуміло.

В першому розділі «Тенденції формування орендного житла в Україні» автор висвітлює основні соціальні передумови формування орендних будинків в історичній ретроспективі. Розкрито соціальні напрямки проектування орендного житла. Наданий аналіз наукових та нормативних джерел, узагальнено вітчизняний та зарубіжний досвід.

Проведено ретроспективний аналіз історичних відомостей щодо появи та функціонування орендного житла в процесі розвитку цивілізації.

Визначена класифікація орендного житла та класифікаційні матриці взаємозв'язків сприятимуть визначенню номенклатури приміщень і функціональної організації орендних будинків.

В другому розділі «Методичні особливості дослідження функціональної та типологічної структури орендного житла» визначена загальна методика дослідження, що базується на методі комплексного функціонально-структурного аналізу. Виявлені основні фактори, що впливають на формування орендного житла, функціональний зв'язок, склад, параметри і нормування орендного житла. Визначені рівні комфортності житла (мінімальні та максимальні параметри) та соціально-економічна ефективність орендного житла в Україні.

Також даний розділ присвячено розробці типології, виявленню складових частин та характерних ознак архітектурно-планувальних рішень орендного житла.

Визначено принципи та методику архітектурно-планувальної організації та номенклатуру орендного житла.

В третьому розділі «Об'ємно-просторові рішення орендного житла» розглядається містобудівна організація орендного житла та надаються пропозиції з номенклатури типів орендного житла. Визначено основні принципи та прийоми архітектурно-планувальної організації орендного житла.

Розроблено пропозиції щодо проєктування різних типів орендних будинків з урахуванням відповідних прийомів естетично-образного рішення та забезпечення виразності об'ємно-просторової композиції й архітектурно-художніх рішень.

В цілому, автор представленої дисертації у повному обсязі враховує особливості формування житла орендного типу. Сформульовані принципи та прийоми, надані рекомендації є корисними для визначення основних параметрів орендного житла та його архітектурного проєктування. Подальші наукові дослідження у цьому напрямку можуть бути спрямовані на розробку та внесення до нормативної бази України в сфері житлового будівництва конкретних змін для впровадження в практику проєктування житла орендного типу.

Наприкінці дисертаційного дослідження викладені основні наукові висновки, отримані в роботі. Обґрунтованість наукових результатів дисертації забезпечена достатньою кількістю публікацій за темою проведеного дослідження, а саме публікаціями у фахових виданнях України та інших наукових журналах. При проведенні дослідження був використаний за основу метод комплексного функціонально-структурного аналізу, який включає: натурні обстеження, статистичний аналіз, комплексний аналіз факторів впливу, графоаналітичний аналіз вихідних даних, структурне функціонально-просторове моделювання, пошукове проєктування, економічний аналіз за критеріями доцільності вибору напрямків реконструкції та ефективності прийнятих рішень з точки зору подальшої експлуатації, естетично-образну

оцінку архітектурних рішень. Також для рішення задач, які ставить дане дослідження, використано метод експериментального проєктування.

Зміст розділів є таким, що відповідає зазначеній темі дисертаційної роботи і розкриває її сутність. В дисертації можна відзначити вдало розроблені аналітичні схеми, що наглядно ілюструють та доповнюють текстову частину проведеного дослідження.

Винесені на захист результати дисертаційної роботи мають ознаки **наукової новизни** та містять ґрунтовні теоретичні і методичні узагальнення. Особливої уваги заслуговують розроблені автором пропозиції щодо оновлення нормативної документації в частині проєктування орендного житла, як нової типологічної одиниці.

Без сумніву дослідження має і **практичне значення**, оскільки в роботі розглянуті рішення Проєкту Закону України «Про орендне житло». Цінним є те, що рекомендації, запропоновані у межах дисертаційного дослідження, були впроваджені при розробці проєктів будівництва багатофункціональних готельних комплексів в м. Харкові (багатофункціональний торгівельно-офісний центр з готелем, адміністративними приміщеннями і підземним паркінгом по вул. Трінклера, кут просп. Правди в м. Харкові, «Готель «Харків-Палас»), в м. Одеса (реконструкція готелю «Юність» на Французькому бульварі), а також житлового комплексу з діловим і культурним центром та підземною автостоянкою по вул. Грушевського, 9а у Печерському районі м. Києва, в проєкті житлового будинку з підземним паркінгом по вул. Леоніда Первомайського, 8 в Печерському районі м. Києва. Наукові дослідження в даній роботі базуються на власному досвіді автора щодо проведення науково-дослідних та проєктних робіт, авторських експериментальних пошукових розробках та реальному проєктуванні.

Позитивно оцінюючи цю роботу в цілому, варто зазначити деякі недоліки:

1. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами містить інформацію про відповідність напрямку проведеного дослідження державній цільовій програмі будівництва придбання доступного житла на 2010-2017 роки

№ 1249 від 11.11.2009 р., проте зазначений період 2010-2017 рр. в даний час є вже не актуальним.

2. В списку публікацій здобувача за темою дисертації не всі з них відповідають темі проведеного дослідження, а саме:

- Яновицький Є., Галак К. (2022). Застосування елементів монументального мистецтва, сучасної скульптури та малих архітектурних форм при формуванні садово-паркового ландшафту та благоустрою урбаністичного середовища. Сучасні проблеми архітектури та містобудування, науково-технічний збірник. С. 218–238.

- Яновицький Є.Л., Галак К.Т., Селиванов О.І., Король В.П. Учебное проектирование малых архитектурных форм на примере создания парковой террасы с навесом. Scientific World Journal (23). Bulgaria., 15-22 с. ISSN 2663-5712

3. Загальні висновки корелюються із зазначеними в роботі завданнями, проте вони відрізняються у кількісному співвідношенні та збільшеним інформаційним наповненням.

4. В тексті дисертації зустрічаються орфографічні та друкарські помилки, а також неточності редакційного характеру. Наприклад: в тексті дисертації відсутні рисунки 3.4.4; 3.4.9; 3.4.10.

В цілому можна стверджувати, що здобувач має глибокі професійні знання, переконливо оперує теоретичними поняттями, добре орієнтується в проєктному досвіді як автор реалізованих власних проєктів в Києві, Одесі та Харкові.

Робота викладена чіткою зрозумілою мовою та містить значні теоретичні та практичні результати та рекомендації.

Основні наукові положення дисертації мають відповідні публікації згідно чинних вимог, що пред'являються для здійснення процедури захисту.

У підсумку, варто зазначити, що представлене дисертаційне дослідження Яновицького Є.Л. на тему: «Методичні засади архітектурно-планувальної організації орендного житла в Україні» є самостійним та завершеним дослідженням, в якому автору вдалося здійснити теоретичні та практичні

узагальнення і отримати нові наукові результати, що мають важливе соціальне, гуманітарне і архітектурно-містобудівне значення. Отже, на моє переконання, дисертаційна робота є оригінальною і ґрунтовною працею, а її автор Яновицький Євген Леонідович цілком заслуговує присудження йому наукового ступеня кандидата архітектури за спеціальністю 18.00.02 – Архітектура будівель та споруд.

В.о. завідувача кафедри
Архітектури будівель і споруд
Харківського національного університету
міського господарства імені О. М. Бекетова,
кандидат архітектури, доцент

Ольга СМІРНОВА

